

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2019

«Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1 (м. Полтава, 23 квітня 2019 року). – Полтава, 2019. – 416 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник завідувача кафедри бухгалтерського обліку з наукової роботи.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 12 від 27.05.2019 р.).

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством

ЗАКОНОДАВСТВА: СПІЛЬНІ ТА ВІДМІННІ РИСИ	147
Нелюба А.И., Чернорук С.В. АНАЛИЗ ДЕЙСТВУЮЩЕЙ СИСТЕМЫ ПО ВЗИМАНИЮ ПЛАТЕЖЕЙ ЗА ПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫМИ РЕСУРСАМИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	149
Оляднічук Н. В. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ	153
Остапенко Т. М. ЕКВАЙРИНГ ЯК МЕХАНІЗМ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ, ДОХОДІВ: ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ Й ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	156
Пантелеев В. П., Титаренко Г.Б., Предко І. Ю. ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОБЛЕМ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ТА РЕЗЕРВІВ ПІДПРИЄМСТВ У НОРМАТИВНІЙ БАЗІ ОБЛІКУ	157
Панченко І. Г. Науковий керівник: Яловега Л. В. ОСОБЛИВОСТІ ПОЗАМОВНОГО МЕТОДУ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ	160
Перетяцько Т. М. Науковий керівник: Яловега Л. В. ДОЦІЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	162
Пісоченко Т. С. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ РЕЄСТРУ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ТОВАРІВ У 2019 РОЦІ	164
Пліщенко В. О., Литвяк А. Є., Науковий керівник: Мокієнко Т. В. СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	165
Пономаренко Н.В. ПРОБЛЕМИ СПІВІСНУВАННЯ ТА ВЗАЄМОДІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКІВ	168
Пономарьова Т. В., Ваколюк А. О. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРЕСИВНОЇ ШКАЛИ ОПОДАТКУВАННЯ З ПДФО	171
Пономарьова Т. В., Ткаченко М. Д. АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ЯК ОСНОВНОГО ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЗА 2017-2018 РОКИ	174
Пономарьова Т. В., Толстова А. С. ДЕЯКІ ПИТАННЯ СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ПРИ ОПЛАТІ ТОВАРІВ/РОБІТ ТРЕТЬОЮ ОСОБОЮ	176
Поплюйко К. В. Науковий керівник: Ходаківська Л. О. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕТОДУ ОБЛІКУ	179

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством

Приймак І. В., Іщенко А. М. <i>Науковий керівник: Мокієнко Т. В.</i> ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ЕТАПИ ОРГАНІЗАЦІЇ	181
Радіна Т. С., Сабадирь О. О. <i>Науковий керівник: Яловега Л. В.</i> ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ	184
Рилєєв С.В. СОЦІАЛЬНИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ БІЗНЕСУ: СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	187
Романченко Ю. О., Довгопола Т. А. ВИЗНАННЯ ТА ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ	190
Романченко Ю. О., Зотєєв В. О., Конча В. М. ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ДОХОДІВ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	192
Романченко Ю. О., Олефір М. М. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЩОДО ОБЛІКУ ЗАПАСІВ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	195
Романченко Ю. О., Пучка І. В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	198
Руденко М. І., Шпак А. І. <i>Науковий керівник: Кулик В.А.</i> РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У ЗВІТНОСТІ	200
Саванчук Т. М. ПОВОРОТНА ФІНАНСОВО ДОПОМОГА: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	201
Семанюк В. З. КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ	204
Сидоренко В. А., Щелганова А. С. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	207
Ситник М. В., Семенюк Ю. О. <i>Науковий керівник: Романченко Ю. О.</i> ПРЕДМЕТ І ПОНЯТТЯ ДОГОВОРУ ПІДРЯДУ	211
Сіренко І. О., Кірій С. П. <i>Науковий керівник: Лега О. В.</i> ОРЕНДНА ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ: ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ	214
Скрипник М.Є. ЕКОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	217

Приймак І. В., Іщенко А. М.
здобувачі вищої освіти СВО «Магістр»
спеціальність «Облік і оподаткування»
Мокієнко Т. В., кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку
Полтавська державна аграрна академія

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ТА ЕТАПИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Поняття «Облікова політика» - термін, який з'явився з прийняттям Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», згідно з яким облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Трактування поняття «облікова політика» як у МСФЗ, так і в українському законодавстві передбачає, що підприємство до початку звітного періоду вибирає в межах, встановлених стандартами або іншими нормативними документами, певні методи, методики, способи оцінки, форми організації обліку, які використовуються ним для ведення поточного обліку і складання фінансової звітності.

З одного боку це забезпечує однозначність тлумачення показників фінансової звітності, а з іншого – створює умови для здійснення фінансового менеджменту. Тому необхідно визначити сутність поняття «облікова політика» з позиції різних вітчизняних та зарубіжних вчених (табл. 1).

Таблиця 1

Сутність поняття «облікова політика» у різних літературних джерелах

Прізвище автора	Визначення поняття
Т.В. Барановська	Облікова політика підприємства має бути спрямована на розкриття творчих здібностей підприємців у підвищенні ефективності господарювання, впровадженні нових технологій для задоволення власних потреб і виконання зобов'язань перед державою
Ф.Ф. Бутинець	Облікова політика – це сукупність способів ведення бухгалтерського обліку, які були обрані підприємством
В.А. Дерій	Під обліковою політикою слід розуміти офіційно затверджене на підприємстві надане державою йому право вибору, з урахуванням його цілей, специфіки діяльності підприємства та чинних правових актів, відповідних методик та форм, техніки ведення бухгалтерського обліку
П. Житний	Облікова політика визначає ідеологію економіки підприємства на тривалий період, сприяє посиленню обліково-аналітичних функцій в управлінні підприємством, дає змогу оперативно реагувати на зміни, що відбуваються у виробничому процесі, ефективно пристосовувати виробничу систему до умов зовнішнього середовища, знизити

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством

Прізвище автора	Визначення поняття
	економічний ризик і добитися успіхів в конкурентній боротьбі
С. Пушкар	Облікова політика – це конституція підприємства, яка передбачає права і обов’язки системи обліку з приводу формування інформаційних ресурсів для менеджерів
Л. Пантелейчук	Облікова політика – це сукупність облікових принципів, методів, процедур та заходів для забезпечення якісного, безперервного проходження інформації від етапу первинного спостереження до узагальнюючого – складання звітності
П. Сук	Облікова політика – це принципи і правила ведення бухгалтерського обліку на конкретному підприємстві

Отже, аналізуючи дані табл. 1, можна зазначити, що нормативно-правові акти та науковці трактують поняття «облікова політика» як сукупність принципів, основ, домовленостей, методів, процедур і форм ведення бухгалтерського обліку з метою складання і подання фінансової звітності.

Основна мета облікової політики - забезпечити одержання достовірної інформації про майновий і фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, що є необхідним для всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття відповідних рішень.

Облікова політика визначає ідеологію економіки підприємства на тривалий період сприяє посиленню обліково-аналітичної функції управління підприємством, дає змогу оперативно регулювати зміну, що відбувається у виробничому процесі ефективно пристосовувати виробничу систему до умов зовнішнього середовища, знизити економічний ризик і добитися успіхів у конкурентній боротьбі. Етапи розробки облікової політики представлено на рис. 1.

Вибір суб’єктів формування облікової політики залежить від обсягів діяльності підприємства, кваліфікації та рівня освіти облікових працівників та наявності платіжних засобів. Формування облікової політики може відбуватися за схемою. У представленій послідовності кожен етап є необхідним, а виконання кожного попереднього забезпечує здійснення наступного.

Отже, основне призначення облікової політики підприємства таке:

- упорядкування облікового процесу та лібералізація системи обліку на підприємстві;
- формування методики обліку майна, капіталу й зобов’язань, фактів господарської діяльності та результатів діяльності підприємства на основі загальноприйнятих принципів і правил;
- забезпечення повною, достовірною та неупередженою інформацією для ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства й визначення стратегії його ринку в майбутньому;
- формування та своєчасне надання інформації різним користувачам, яка міститься у звітності;
- роз’яснення користувачам внутрішньої та зовнішньої звітності конкретних правил і процедур ведення обліку та складання звітності;
- підвищення ефективності ведення обліку на підприємстві.

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством

Рис. 1. Попередні етапи організації облікової політики на сільськогосподарському підприємстві

Список використаних джерел:

1. Букало Н. Облікова політика, її суть та призначення. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Розділ VI. Бухгалтерський облік, аналіз, статистика та математичні методи й інформаційні технології в економіці*. № 1. 2015. С. 71 – 76.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-ВР від 16 лип. 1999 р. / Верховна Рада України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Приходько І. П. Облікова політика сучасного підприємства: теоретичні аспекти формування. *Економіка та держава*. № 5. 2013. С. 73 – 76.

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ

Визначення фінансового результату діяльності господарюючого суб'єкта є загальноекономічною науково-практичною проблематикою, що є актуальною в умовах сьогодення. Облікове відображення фінансових результатів є ключовим фактором управління сучасним аграрним підприємством, що не лише оперативно реагує на динаміку господарських процесів, а у уможливорює попередження небажаних ситуацій, викликаних змінами зовнішнього середовища.

Відповідно до Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 07.02.2013 р., звичайна діяльність суб'єкта господарювання поділяється на операційну фінансову та інвестиційну [3]. Відтак, господарські операції основної діяльності підприємства пов'язані, насамперед, із виробництвом (реалізацією) продукції (робіт, послуг), що є основною метою функціонування будь-якої господарської одиниці і забезпечують їй основну частку доходу. Разом із тим, на всіх етапах еволюції бухгалтерського обліку визначення фінансового результату діяльності та порядок розподілу прибутку, вважалися основними його завданнями. Наразі економічні категорії «фінансовий результат» та «прибуток» стали визначальними критеріями ефективності господарювання, як результат – постійні дискусії між науковцями та практиками.

Величина фінансових результатів – це відбиток усіх видів діяльності господарюючого суб'єкта, зокрема: організації та технології виробництва; реалізації продукції (робіт, послуг) та її асортиментної політики; структури й величини витрат та ефективності використання трудових, виробничих і фінансових ресурсів [4].

У ході дослідження виявлено розбіжності суджень науковців сучасності щодо змістового навантаження економічної категорії «фінансові результати діяльності», і це є зрозумілим, оскільки це досить вагомий та фундаментальний показник, який акумулює в собі результати усіх видів господарської діяльності кожного окремо взятого господарюючого суб'єкта. Проте всі науковці й практики однакові в своїх судженнях щодо використання базових принципів обліку у визначенні фінансових результатів.

Фінансові результати діяльності господарюючого суб'єкта, на думку Є. Ю. Шари, доцільно розглядати з двох позицій: як економічну категорію (додана вартість, створена працею працівників), і як методику визначення результату діяльності окремого підприємства (прибуток – перевищення доходів